

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΑΛΜΟΣ

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 2011

Αγαπητοί αναγνώστες, συμπατριώτισσες και συμπατριώτες, μέλη και φίλοι του συλλόγου, αγαπητά μας παιδιά,

η έκδοση αυτού του φυλλαδίου είναι μία πρωτοβουλία του Δ.Σ. σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς και μαθητές του σχολείου Harburg.

Στόχος μας είναι η καλύτερη ενημέρωση των μελών, των γονέων των μαθητών, των φίλων του συλλόγου και όλων των Ελλήνων της περιφέρειάς μας. Το φυλλάδιο αυτό θα περιέχει τις δραστηριότητες του συλλόγου που έχουν γίνει και πρόκειται να γίνουν, θα γίνεται ενημέρωση για ό,τι νεότερο αφορά το σχολείο, θα περιλαμβάνει διάφορες ανακοινώσεις και ψυχαγωγικά θέματα για μικρούς και μεγάλους, το πρόγραμμα της κουζίνας και άλλα επίκαιρα θέματα που αφορούν τους Έλληνες του Harburg. Με την αντίστοιχη ανταπόκριση και υποστήριξή σας, ευελπιστούμε στη μηνιαία έκδοσή του.

Στην προσπάθειά μας αυτή, θα μπορούσατε να συμμετέχετε κι εσείς με τυχόν ιδέες και προτάσεις. Επίσης αν είστε επαγγελματίες και ενδιαφέρεστε να διαφημιστείτε μέσω του φυλλαδίου μας, ευχαρίστως μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας.

Ευχόμαστε ότι θα χαιρετήσετε την προσπάθειά μας αυτή!

Με φιλικούς χαιρετισμούς το Δ.Σ.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ HAMBURG-HARBURG ιδρύθηκε το 1985 από γονείς που το κύριο μέλημά τους ήταν η διατήρηση αλλά και η συνέχιση της λειτουργίας του ελληνικού σχολείου Harburg, και κατά συνέπεια η εκμάθηση της μητρικής μας γλώσσας, η γνώση της ιστορίας μας και της καταγωγής μας, των παραδόσεων και των εθίμων μας.

Με την ίδρυση του συλλόγου λοιπόν και την καταχώρησή του στους καταλόγους του περιφερειακού δικαστηρίου (Amtsgericht), δημιουργήθηκε πλέον ένα επίσημο όργανο που θα εκπροσωπούσε το Τ.Ε.Γ. Harburg σε Γερμανικές αλλά και Ελληνικές Αρχές, αποκτώντας μία εγκυρότητα, μία ισχύ βάσει νόμου.

Εκτός όμως από την επίσημη εκπροσώπηση του σχολείου Harburg, οι δραστηριότητες του συλλόγου πήραν και μία πολιτιστική μορφή, με την οργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων, που κύριο σκοπό έχουν τη διατήρηση των εθίμων και τη μετάδοσή τους από γενιά σε γενιά και την συνάντηση και επικοινωνία των Ελλήνων κυρίως της περιοχής του Harburg μεταξύ τους.

Κατά τη διάρκεια όλων αυτών των χρόνων οι στόχοι του συλλόγου δεν έχουν αλλάξει! Τα παιδιά μας και το μέλλον του σχολείου μας αποτελούσαν και αποτελούν το κύριο μέλημα του συλλόγου!

Οι ιδρυτές του - γονείς τότε, παππούδες σήμερα - συνεχίζουν να είναι η ψυχή του συλλόγου! Παροτρύνουν και στηρίζουν τους νέους γονείς σε κάθε προσπάθεια για τη διατήρηση και συνέχιση του συλλόγου. Είναι γεγονός ότι, δίχως την ενεργή υποστήριξή τους, η ύπαρξη του συλλόγου και κατά συνέπεια και του σχολείου μας, θα ήταν αμφίβολη. Για αυτό, θα θέλαμε σε αυτό το σημείο να τους ευχαριστήσουμε θερμά, για την κάθε τους προσφορά στο παρελθόν, στο παρόν και ευχόμαστε και στο μέλλον!

Ας αναρωτηθούμε όλοι μας λοιπόν, και κυρίως οι νέοι - τωρινοί και μελλοντικοί γονείς - ποιο θα είναι το μέλλον του σχολείου μας, αυτός ο σημαντικός κρίκος που ενώνει τα παιδιά μας με την Ελλάδα; Ειδικά τώρα, σε μια τόσο δυσμενή περίοδο για την χώρα μας, λόγω της οικονομικής κρίσης, που οι περικοπές κάθε είδους είναι στην ημερήσια διάταξη.

Σήμερα λοιπόν, περισσότερο παρά ποτέ, απαιτείται η ενεργοποίηση και η συμμετοχή μας, διότι: Στηρίζω το σύλλογο σημαίνει λοιπόν απλά , στηρίζω και διασφαλίζω την λειτουργία του σχολείου! Το οφείλουμε στα παιδιά μας, τώρα, αλλά και στις μελλοντικές γενιές. Ας μην το ξεχνάμε στην καθημερινότητά μας, **ΕΙΜΑΣΤΕ και ΕΛΛΗΝΕΣ!**

ΜΑΚΚΟΛΟΜ ΠΚΚΤΣΣΑΖ ΛΟΖΠΟΖ ΖΑΠΖΟΖ Ψ ΖΑΠΖΟΖ ΠΑΤΣ Ψ ΧΤΑΨΣΟΖΣΖ ΤΑΨΑΨΟ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ

Μετά την ανάληψη των καθηκόντων, στις 06.11.2010, του νέου Δ.Σ. του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων Harburg-Hamburg, ο σύλλογος άρχισε να κάνει αισθητή την παρουσία του:

- Έτσι στις **20.11.2010** έλαβε μέρος στα εγκαίνια του νέου κτιρίου όπου στεγάζεται ο σύλλογος. Ο χορευτικός σύλλογος **ΣΥΡΤΟΣ**, προσκεκλημένος από το Σύλλογο μας παρουσίασε διάφορους ελληνικούς χορούς και καταχειροκροτήθηκε από το γερμανικό και το ελληνικό κοινό. Παιδιά του συλλόγου, ντυμένα με παραδοσιακές στολές, έδωσαν μια ιδιαίτερη ελληνική νότα στην εκδήλωση. Επίσης, κοπέλες του συλλόγου μας, ντυμένες με φορεσιές στα εθνικά μας χρώματα, προσέφεραν μεζέδες στον κόσμο, που ενθουσιάστηκε με τα εξαιρετικά φαγητά και εδέσματα του πλούσιου μπουφέ μας, τα οποία έφτιαξαν χρυσοχέρες κυρίες, μέλη ή φίλες του συλλόγου. Στα εγκαίνια παραβρέθηκε η κυρία Όττο που όπως οι περισσότεροι από εσάς γνωρίζετε έχει προσφέρει πάρα πολλά στο σύλλογο. Την ευχαριστούμε πολύ που μας τίμησε με την παρουσία της. Το Δ.Σ. του συλλόγου ευχαριστεί επίσης θερμά, όλους εκείνους που βοήθησαν έτσι ώστε, ο σύλλογός μας να βάλει τη δική του πινελιά στα εγκαίνια του κτιρίου!
- Στις **11.12.2010** έγινε η τελευταία για το 2010 συνάντηση των μελών και των φίλων του συλλόγου μας με ουζάκι, μεζέδες και χριστουγεννιάτικη χειροτεχνία για τα παιδιά, υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη της κ. Μποζούδη και της κ. Κανελλάκου, τις οποίες ευχαριστούμε θερμά και ελπίζουμε και στη μελλοντική τους στήριξη!
- Στις 18.12.2010 το Τ.Ε.Γ. Hamburg-Harburg, σε συνεργασία πάντα με το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων του σχολείου, διοργάνωσε για άλλη μία φορά την καθιερωμένη Χριστουγεννιάτικη γιορτή στην αίθουσα του σχολείου Förderschule Schwarzenbergstrasse 72. Η γιορτή είχε απόλυτη επιτυχία με τα θεατρικά του σχολείου, ενώ για πρώτη φορά χόρεψε το παιδικό τμήμα του νεοσύστατου χορευτικού του συλλόγου μας. Αισθητή ήταν και η παρουσία του Άγιου Βασίλη, ο οποίος και φέτος δεν ξέχασε τα παιδιά στα οποία μοίρασε μικρά δωράκια. Στην επιτυχία όμως της γιορτής, συνέβαλαν και πάλι οι γυναίκες του συλλόγου, καθώς και οι μαμάδες των παιδιών του σχολείου, οι οποίες ετοίμασαν ένα πλούσιο μπουφέ.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Το ελληνικό σχολείο του Harburg, είναι το μοναδικό στο Αμβούργο το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα φοίτησης από νηπιαγωγείο έως και γυμνάσιο.

Ο αριθμός των εγγεγραμμένων μαθητών ανέρχεται στα περίπου εξήντα παιδιά.

Οι εκπαιδευτικοί μας είναι:

Δάσκαλοι:

- Βοϊνιάδης Γεώργιος (υπεύθυνος του δημοτικού)
- Χαριτίδης Ηρακλής

Νηπιαγωγός:

- Γαρυφάλου Ζωή (υπεύθυνη του νηπιαγωγείου)

Καθηγήτρια:

- Παράσχη Σωτηρία (υπεύθυνη του γυμνασίου)

Το σχολείο στεγάζεται εδώ και πολλά χρόνια στο σχολείο Bunatwiete/Maretstrasse. Όπως οι περισσότεροι γνωρίζετε, έχει ολοκληρωθεί το καινούριο κτίριο της Maretstrasse, λόγω όμως οργανωτικών προβλημάτων από γερμανικής πλευράς, δεν έχει ακόμα δοθεί σαφής ημερομηνία για τη μετακόμιση στους χώρους αυτούς.

Το Δ.Σ. βρίσκεται εξαρχής σε συνεχή επικοινωνία με τους υπευθύνους του σχολείου Maretstrasse. Όταν θα υπάρξει κάτι νεότερο και προπάντων έγκυρο, θα σας ενημερώσουμε άμεσα. Έως τότε είναι διασφαλισμένη η συνέχιση των μαθημάτων στο κτίριο της Bunatwiete.

Προς το παρόν έχει γίνει η μετακόμιση σε νέες αίθουσες εντός του κτιρίου της Bunatwiete.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

08.01.2011
ΣΥΛΛΟΓΟΣ

15.01.2011
ΧΟΡΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

22.01.2011
ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ

29.01 2011
ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ

08.01.2011
ΓΚΟΥΛΟΥΜΠΑΝΗ ΝΙΤΣΑ
ΠΕΛΕΧΡΑ ΕΛΕΝΗ

22.01.2011
ΚΑΝΕΛΛΑΚΟΥ ΕΛΒΙΡΑ
ΚΑΡΑΠΕΤΣΑ ΟΛΓΑ

29.01 2011
ΚΑΝΕΛΛΑΚΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΜΠΟΖΟΥΔΗ ΜΙΧΑΕΛΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΠΟΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ

05.02.2011
ΣΙΝΚΡΙΕΛ ΣΟΦΙΑ
ΦΩΤΙΟΥ ΛΙΤΣΑ

12.02.2011
ΣΙΝΚΡΙΕΛ ΣΟΦΙΑ
ΦΩΤΙΟΥ ΛΙΤΣΑ

19.02.2011
ΝΕΚΟΥ ΜΑΡΙΑΝΝΑ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΕΝΗ

26.02.2011
ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ PARTY

ΓΚΟΥΛΟΥΜΠΑΝΗ ΝΙΤΣΑ
ΠΕΛΕΧΡΑ ΕΛΕΝΗ

Ανακοινώσεις

- **Ώρες λειτουργίας του συλλόγου:**
Κάθε Σάββατο από 17:00-20:30.
- Στους χώρους του συλλόγου, λειτουργούν δύο χορευτικά τμήματα-με τη δυνατότητα δημιουργίας ενός ακόμα, εφηβικού τμήματος-ένα για παιδιά και ένα για ενήλικες, με ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς, από όλη την Ελλάδα.
Τα μαθήματα του χορού γίνονται στους χώρους του συλλόγου, **κάθε Σάββατο** από **17:30-18:30** για το παιδικό τμήμα και από **18:30-19:30** για το τμήμα των ενηλίκων.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Αγαπητά μας μέλη & φίλοι του συλλόγου,

θα θέλαμε να σας καλέσουμε το Σάββατο 22.01.2011 και ώρα 17:00 στην καθιερωμένη κοπή της βασιλόπιτας που θα γίνει στους χώρους του συλλόγου μας

Feuervogel – Bürgerzentrum Phoenix
Maretstrasse 50 / Ecke Baererstraße

Θα χαρούμε να βρεθείτε όλοι κοντά μας!

το Δ.Σ.

Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα σε όλη την Ελλάδα

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά,
ψηλή μου δενδρολιβανιά,
κι αρχή καλός μας χρόνος,
εκκλησιά με τ' άγιο θρόνο.

Αρχή που βγήκε ο Χριστός,
άγιος και πνευματικός,
στη γη να περπατήσει,
και να μας καλοκαρδίσει.

Ίγιος Βασίλης έρχεται,
και όλους μας καταδέχεται,
από την Καισαρεία,
σ' εισ' αρχόντισσα κυρία.

Βαστάει εικόνα και χαρτί,
ζαχαροκάντιο ζυμωτή,
χαρτί και καλαμάρι,
δες και με το παλικάρι.

Το καλαμάρι έγγραφε,
τη μοίρα μου την έγγραφε,
και το χαρτί ομίλει,
Ίγιέ μου καλέ Βασίλη.

Κάτσε να φας, κάτσε να πεις
κάτσε το πόνο σου να πεις,
κάτσε - κάτσε να τραγουδήσεις,
και να μας - και να μας
καλοκαρδίσεις.

Η ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΣΥΝΤΑΓΗ

Συνταγή για Βασιλόπιτα

Συστατικά

- 1 κιλό αλεύρι για όλες τις χρήσεις
- 80gr μαγιά
- 400gr ζάχαρη
- 5 αυγά
- 250gr βούτυρο αγελ. φρέσκο
- 1|2 φακελάκι μαστίχα
- 1|2 φακελάκι μαχλέπι
- 250gr φρέσκο γάλα
- 1 φλιτζανάκι γλυκάνισο βρασμένο και σουρωμένο
- σησάμι ξανθό [προαιρετικά]
- ζάχαρη άχνη
- φιστίκι αιγίνης θρυμματισμένο

Οδηγίες

1. Σε ένα βαθύ κατσαρολάκι λιώνετε την μαγιά με 2 κ.σ. ζάχαρη, 2 κ.σ. αλεύρι κι ένα φλιτζάνι χλιαρό γάλα. Ανακατεύετε καλά και την σκεπάζετε μέχρι να φουσκώσει.
2. Σε μια λεκάνη ρίχνετε το αλεύρι, τη ζάχαρη, τα αυγά, το βούτυρο λιωμένο, τη μαστίχα, το μαχλέπι και το γλυκάνισο.
3. Αρχίζετε να ζυμώνετε πολύ καλά αφού βάλετε και την μαγιά η οποία πρέπει να έχει φουσκώσει πολύ (σχεδόν να τριπλασιαστεί).
4. Ζεσταίνεται το υπόλοιπο γάλα και προσθέτετε στο ζυμάρι. Ζυμώνετε για περίπου 10 λεπτά μέχρι να ξεκολλάει από τα χέρια σας.
5. Σκεπάζετε με μια πετσέτα και την αφήνετε σε μια ζεστή γωνία για 8 ώρες.
6. Βάζετε την ζύμη στο βουτυρωμένο ταψί αλείφετε με ένα αυγό.
7. Πασπαλίζετε με αχνή ζάχαρη και φιστίκια (προαιρετικά).
8. Ψήνετε γύρω στα 50 λεπτά στις αντιστάσεις στους 180*.

Το έθιμο της Βασιλόπιτας

Βασιλόπιτα ονομάζεται η καθιερωμένη πίτα που παρασκευάζεται από τους Χριστιανούς τις παραμονές της Πρωτοχρονιάς και κόβεται (μοιράζεται) ακριβώς το μεταμεσονύκτιο που αλλάζει ο χρόνος.

Το έθιμο αυτό είναι πολύ παλαιό, προέρχεται από εκείνο το τελούμενο στην αρχαία εορτή των «Κρονίων» (των ρωμαϊκών «Σατουρναλίων») που παρέλαβαν οι Φράγκοι από τους οποίους και προήλθε η συνήθεια της τοποθέτησης νομίσματος μέσα στη πίτα και να ανακηρύσσουν «Βασιλιά της βραδιάς» αυτόν που το εύρισκε ή κατά άλλο έθιμο, αντί νομίσματος, έβαζαν φασόλι και αυτός που το εύρισκε τον αποκαλούσαν φασουλοβασιλιά. Πέρα όμως αυτού του φράγκικου εθίμου που πέρασε όμως στην Ευρώπη υπάρχει και μία θρησκευτική παράδοση που συνδέει και με την προσωπικότητα του Μεγάλου Βασιλείου.

Κατά την θρησκευτική λοιπόν παράδοση κάποτε στη Καισαρεία της Καππαδοκίας στη Μικρά Ασία που επίσκοπος ήταν ο Μέγας Βασίλειος ήλθε να τη καταλάβει ο Έπαρχος της Καππαδοκίας με πρόθεση να τη λεηλατήσει. Τότε ο Μέγας Βασίλειος ζήτησε από τους πλούσιους της πόλης του να μαζέψουν ότι χρυσαφικά μπορούσαν προκειμένου να τα παραδώσει ως "λύτρα" στον επερχόμενο κατακτητή. Πράγματι συγκεντρώθηκαν πολλά τιμαλφή. Κατά την παράδοση όμως είτε επειδή μετάνιωσε ο έπαρχος, είτε (κατ' άλλους) εκ θαύματος όπου ο Άγιος Μερκούριος με πλήθος Αγγέλων απομάκρυνε τον στρατό του, ο Έπαρχος απάλλαξε την πόλη από επικείμενη καταστροφή. Προκειμένου όμως ο Μέγας Βασίλειος να επιστρέψει τα τιμαλφή στους δικαιούχους, μη γνωρίζοντας σε ποιόν ανήκει τι, έδωσε εντολή να παρασκευασθούν μικροί άρτοι εντός των οποίων τοποθέτησε ανά ένα των νομισμάτων ή τιμαλφών και τα διένειμε στους κατοίκους την επομένη του εκκλησιασμού. Το γεγονός αυτό απέληξε σε διπλή χαρά από της αποφυγής της καταστροφής της πόλης και συνεχίσθηκε η παράδοση αυτή κατά τη μνήμη της ημέρας του θανάτου του (εορτή του Αγίου και Μεγάλου Βασιλείου).

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟ

- **01** Βασίλειος, Βασιλική, Τηλέμαχος
- **02** Σεραφείμ, Σίλβεστρος
- **03** Γενοβέφα
- **05** Θεόνη, Θεόπεμπτος
- **06** Θεοφάνης, Φώτης, Φωτεινή, Ιορδάνης, Περιστερά, Ουρανία
- **07** Ιωάννης, Ιωάννα, Πρόδρομος
- **08** Δομνίκη, Παρθένα
- **11** Θεοδόσιος
- **12** Τατιανή, Μυρτιά, Μύρτος
- **13** Ερμίλλος
- **17** Αντώνιος
- **18** Αθανάσιος, Θεόδουλος, Κύριλλος
- **19** Μακάριος
- **20** Ευθύμιος, Φαβιανός
- **21** Αγνή, Μάξιμος, Πάτροκλος, Νεόφυτος
- **22** Αναστάσιος, Τιμόθεος
- **23** Αγαθάγγελος, Διονύσιος
- **24** Πολυξένη, Φίλωνας
- **25** Γρηγόριος, Μαργαρίτα
- **26** Ξενοφών
- **28** Χάρις, Παλλάδιος
- **29** Βαρσαμία, Βολσάμις
- **30** Χρυσή, Αύρα, Τριών Ιεραρχών
- **31** Ευδοξία, Κύρος

ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

- **Σάββατο 01 Ιανουαρίου** Βασιλείου του Μέγα
- **Πέμπτη 06 Ιανουαρίου** Θεοφάνεια
- **Παρασκευή 07 Ιανουαρίου** Ιωάννη του Προδρόμου
- **Δευτέρα 17 Ιανουαρίου** Αγίου Αντωνίου
- **Τρίτη 18 Ιανουαρίου** Αγίου Αθανασίου
- **Κυριακή 30 Ιανουαρίου**

Οι Τρεις Ιεράρχες

Ως Τρεις Ιεράρχες αναφέρονται οι τρεις επιφανείς άγιοι και θεολόγοι της χριστιανικής θρησκείας, προστάτες των γραμμάτων και των μαθητών, ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ο Βασίλειος ο Μέγας και ο Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός ή Γρηγόριος ο Θεολόγος.

Αναδείχθηκαν οι περισσότεροι σημαντικοί εκκλησιαστικοί πατέρες και άγιοι. Η σοφία και η δράση τους έδωσε σ' αυτούς τον τίτλο των μεγίστων φωστήρων, όπως ψέλνεται και στο τροπάριό τους: «Τους τρεις μεγίστους φωστήρας της τρισηλίου θεότητας...».

Και οι τρεις έδειξαν προσήλωση στη χριστιανική θρησκεία κι η ζωή τους ήταν γεμάτη από τους αγώνες τους γι' αυτή. Τα συγγράμματά τους, αλλά και η προφορική τους διδασκαλία έδωσαν δόξα και αίγλη στη χριστιανική παιδεία.

Γαλουχημένοι με τα βαθιά νοήματα της θρησκείας και άριστοι γνώστες της αρχαίας ελληνικής σοφίας, συνδυάζουν τις γνώσεις τους αυτές και προσφέρουν τις πρώτες βάσεις στη διαμόρφωση της ελληνοχριστιανικής παιδείας και του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού. Για τη μεγάλη προσφορά τους στα γράμματα ανακηρύχτηκαν άγιοι προστάτες των γραμμάτων, των μαθητών και γενικά της σπουδάζουσας νεολαίας.

Για τη σοφία τους και τη χριστιανική τους ζωή, η ορθόδοξη Εκκλησία τους ονόμασε αγίους και γιορτάζουν ο καθένας ξεχωριστά. Αλλά επειδή δημιουργήθηκε μια διαφωνία μεταξύ των χριστιανών για το ποιος από τους τρεις πρόσφερε τα περισσότερα, αποφασίστηκε και καθιερώθηκε από τα τέλη του 4ου αιώνα να υπάρχει και για τους τρεις μια κοινή γιορτή στις 30 Ιανουαρίου κάθε έτους. Κι επειδή είναι και προστάτες των γραμμάτων, καθιερώθηκε αυτή η γιορτή να είναι και γιορτή των γραμμάτων και της ελληνοχριστιανικής παιδείας. Η καθιέρωση αυτή έγινε μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό και από το 1842 η γιορτή καθιερώθηκε ως εκπαιδευτική από τη σύγκλητο του πανεπιστήμιου Αθηνών. Η γιορτή αυτή επεκτάθηκε και στα γυμνάσια και στα δημοτικά σχολεία που την ημέρα αυτή αργούν και οργανώνουν διάφορες εκδηλώσεις και τελετές στη μνήμη των Αγίων.

Η Προέλευση του Εορτασμού των Χριστουγέννων

Στα μέσα του χειμώνα συνηθίζονταν διάφοροι εορτασμοί, ακόμα και πριν αρχίσει ο εορτασμός των Χριστουγέννων στις 25 Δεκεμβρίου. Τα Χριστούγεννα ήταν αρχικά μία κινητή γιορτή που εορταζόταν σε πολλές διαφορετικές στιγμές κατά τη διάρκεια του έτους.

Η επιλογή της 25ης Δεκεμβρίου έγινε από τον Πάπα Ιούλιο τον Α, τον 4ο μ.Χ. αιώνα επειδή η συγκεκριμένη ημερομηνία συνέπιπτε με τα ειδωλολατρικά τελετουργικά για το Χειμερινό Ηλιοστάσιο ή την Επιστροφή του Ήλιου. Η πρόθεσή του ήταν να αντικατασταθεί ο ειδωλολατρικός εορτασμός από τον Χριστιανικό.

Το 1752, αφαιρέθηκαν 11 ημέρες από το έτος, όταν έγινε η αλλαγή από το Ιουλιανό στο Γρηγοριανό ημερολόγιο. Κατά συνέπεια, η ημερομηνία της 25ης Δεκεμβρίου μετακινήθηκε κατά 11 ημέρες. Κάποια τμήματα της Χριστιανικής εκκλησίας, οι λεγόμενοι παλαιοημερολογίτες, γιορτάζουν ακόμα και σήμερα τα Χριστούγεννα στις 7 Ιανουαρίου (25 Δεκεμβρίου με το Ιουλιανό ημερολόγιο). Πολλές από τις παραδόσεις που συνδέονται με τα Χριστούγεννα (ανταλλαγή δώρων, στολισμοί, κάλαντα, Χριστουγεννιάτικο δέντρο) έχουν τις ρίζες τους σε παλαιότερες θρησκείες.

Η προέλευση των καλάντων

Την ονομασία τους, την πήραν από την λατινική λέξη calenda, που διαμορφώθηκε από το ελληνικό ρήμα καλώ. Παιδιά, κατά ομάδες, περιφέρονταν και περιφέρονται στα σπίτια, στους δρόμους, στα καταστήματα και τραγουδούν με ειδικό όργανο τραγουδία, που αφορούν τα Χριστούγεννα, τη γιορτή της Πρωτοχρονιάς, τη γιορτή του Μ. Βασιλείου και μερικά και την Περιτομή του Χριστού.

Το έθιμο αυτό προϋπήρχε στην Ελλάδα, πριν από τη Ρώμη. Τα παιδιά κρατούσαν ένα κλαδί ελιάς ή δάφνης, στολισμένο με καρπούς και άσπρο μαλλί (η λεγόμενη ειρεισιώνη, από το έριο = μαλλί), γύριζαν και τραγουδούσαν και τους έδιναν δώρα.

Μετά, πήρε το έθιμο αυτό και η Ρώμη. Στο Βυζάντιο κρατούσαν ραβδιά, ή φανάρια, ή ομοιώματα πλοιαρίων ή και κτιρίων, στολισμένα και τραγουδώντας, συνόδευαν το τραγουδί με κρούση τριγώνου ή τύμπανου... (περίφημος ο σχετικός πίνακας του Νικηφόρου Λύτρα ο τυμπανιστής - 1832- 1927).

Σήμερα η βάση, και μάλιστα στους Πόντιους, διασώζεται άθικτη. Ακούμε κάλαντα πολλά και ποικίλα, με πολλές παραλλαγές και αποχρώσεις, στα διάφορα διαμερίσματα της χώρας μας.

(Από το βιβλίο «Ήθη, έθιμα και... άλλα» του Τιμόθεου Κ. Κιλίφη)

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Τσιτσι (Τυχερό Έβρου)

Τα "τσιτσι" συνδέονται με τον ερχομό των καλικάντζαρων στον επάνω κόσμο και παρομοιάζονται με πολύ μεγάλες γάτες, οι οποίες εμφανίζονται το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων και προκαλούν ζημιές σε όσα σπίτια δεν προσφέρουν λεφτά, όταν χτυπούν στους τοίχους τους. Ανήμερα τα Χριστούγεννα χτυπούν οι καμπάνες σημαίνοντας το τέλος της κυριαρχίας αυτών των πλάσμάτων, ενώ τα παιδιά του χωριού περιφέρονται με το τσατάλ, βέργα με διχάλα στο ένα άκρο της, και ένα ταψί στο οποίο συγκεντρώνουν τα κεράσματα και τραγουδούν "Τσιτσι κολουντρί χάπε ντέρε σε ιγκούδιν" (δηλαδή: Τσιτσι κολουντρί ανοίξτε την πόρτα, γιατί ξημέρωσε). Στο παρελθόν, εκείνοι που δεν άνοιγαν την πόρτα τους τιμωρούνταν παραδειγματικά με τη μεταφορά κάποιου αντικειμένου από την αυλή τους στο δρόμο ή στην πλατεία του χωριού. Σήμερα η σκανταλιά έχει μεγαλύτερη σημασία από αυτό καθαυτό το κέρασμα.

(Από την ιστοσελίδα www.in.gr Αγροτουρισμός)

Τα Τσιλικρωτά (Δυτική Μάνη)

Και στη Μάνη ακούγονται δοξασίες για τα δαιμονικά και άλλα υπερφυσικά όντα, που βγαίνουν τα δωδεκαήμερα από του Χριστού ως τα Φώτα. Πρόκειται για τους Καλικάντζαρους. Πολλοί λαογράφοι υποστηρίζουν πως είναι οι Καλικάντζαροι απόγονοι του τραγοπόδη θεού Πάνα ή των Σατύρων, που πηδύσανε από την μυθολογία στη χριστιανική ζωή. Ο πατέρας της Ελληνικής Λαογραφίας Νικ. Γ. Πολίτης στις «Παραδόσεις» του αναφέρεται σε Λυκοκατζαράιους, Σκαλικαντζέρια, Καρκαντζέλια, Κωλοβελώνηδες, Πλανηταρούδια, Κήδες, Παγανά. Στην περιοχή της Αντρούβιτσας (Δ. Μάνη) ονομάζουν τους Καλικάντζαρους Τσιλικρωτά. Ο Πασαγιάννης στο ομώνυμο χριστουγεννιάτικο διήγημά του αναφέρεται με ένα χαριτωμένο τρόπο σε θρύλους για τα ξωτικά αυτά.

Τους Καλικάντζαρους που μπαίνουν στα σπίτια από τις καπνοδόχους, γιατί τους προσελκύει η μυρωδιά του λαδιού από τις τηγανίδες, ο λαός τους έχει πλάσει ψηλούς, μαυριδερούς, ισχνούς, άσημους με κόκκινα άγρια μάτια και τριχωτό όλο το σώμα.

Θεωρούνται «μαγαρισμένοι» και σιχαμεροί, κάνουν ζημιές όπως: σβήνουν τη φωτιά, μαγαρίζουν τα εδέσματα, παρενοχλούν τους ανθρώπους, κυρίως τα παιδιά και τις γριές και χοροπηδάνε στους δρόμους. Τρώνε βατράχους, χελώνες, φίδια, σκουλήκια κ.ά. Οι άνθρωποι προσπαθούν να εξολοθρεύσουν τις βλαπτικές τους ενέργειες με εξορκισμούς ή προσφορά γλυκισμάτων, τηγανίδων κ.τ.λ. Ο μεγάλος τους φόβος είναι ο αγιασμός.

Στη Μάνη ακούγονται και στην εποχή μας κάποια λαϊκά στιχουργήματα για τους Καλικάντζαρους:

Αρορίτες είμαστε,
αράρα γυρεύουμε
τηγανίδες θέλομε
τα παιδιά τα παίρνουμε
ή το (γ)κούρο ή τη (γ)κότα
ή θα σπάσαμε τη (μ)πόρτα.

Φοβούνται τον αγιασμό, γιατί, όποιος βραχεί με αγιασμένο νερό, αφανίζεται. Όταν βλέπουν τον παπά που αγιάζει, τρέχουν φωνάζοντας:

Φεύγετε να φεύγουμε
τι έφτασε ο σκυλόπαπας
με την αγιαστούρα του

(Από το περιοδικό «Αδούλωτη Μάνη»)

Τα καρακατζόλια (Κρήτη)

Η κρητική άποψη για τα καρακατζόλια είναι ότι **τα παιδιά που γεννιούνται την ημέρα των Χριστουγέννων** (άρα έχουνε συλληφθεί την ημέρα του Ευαγγελισμού, που καλό είναι, από σεβασμό στην Παναγία, να αποφεύγει κανείς την ερωτική πράξη) **μεταμορφώνονται σε καρακατζόληδες** κάθε χρόνο την παραμονή των Χριστουγέννων και, την ημέρα τ' Αγιασμού (όπου ο καθαγιασμός της φύσης διώχνει όλα τα κακά – αρχαία δοξασία κι αυτό), ξαναγίνονται άνθρωποι – αυτό συνεχίζεται κι όταν μεγαλώνουν.

(Από το περιοδικό του Ρεθύμνου «Πολιτεία»)

Οι μωμόγεροι, έθιμο της Βόρειας Ελλάδας

Η λαϊκή φαντασία οργιάζει στην κυριολεξία σχετικά με τους Καλικάντζαρους, που βρίσκουν την ευκαιρία να αλωνίσουν τον κόσμο από τα Χριστούγεννα μέχρι τα Φώτα, τότε δηλαδή που τα νερά είναι «αβάφτιστα». Η όψη τους τρομακτική, οι σκανδαλιές τους απερίγραπτες και ο μεγάλος φόβος τους η φωτιά.

Στις περιοχές της Μακεδονίας, Θράκης και Θεσσαλίας εμφανίζεται το έθιμο των μεταμφιέσεων, που φαίνεται πως έχει σχέση με τους καλικάντζαρους. Οι μεταμφιεσμένοι, που λέγονται Μωμόγεροι, Ρογκάσια ή Ρογκατσάρια, φοράνε τομάρια ζώων (λύκων, τράγων κλπ) ή ντύνονται με στολές ανθρώπων οπλισμένων με σπαθιά. Γυρίζουν στο χωριό τους ή στα γειτονικά χωριά, τραγουδούν και μαζεύουν δώρα. Άμα συναντηθούν δυο παρέες, κάνουν ψευτοπόλεμο μεταξύ τους, ώσπου η μία ομάδα να νικήσει και η άλλη να δηλώσει υποταγή.

(Από το ηλεκτρονικό περιοδικό «Παπάκι»)

Τα Ραγκουτσάρια (Καστοριά)

Μέσ' την καρδιά του χειμώνα και κατά τη διάρκεια των τελευταίων ωρών του δωδεκαήμερου, η πόλη της Καστοριάς παραδίνεται σ' ένα μοναδικό τριήμερο γλέντι χαράς και ξεφαντώματος, που γεννιέται αυθόρμητα μέσα στις αμέτρητες παρέες των μικρών και μεγάλων που παίρνουν μέρος.

Στις 6, 7 και 8 Ιανουαρίου, οι δρόμοι και τα σοκάκια της πόλης σφύζουν από τις συντροφικές των ραγκουτσάρηδων (μεταμφιεσμένων), που χαίρονται, γλεντούν και χορεύουν στο ρυθμό της ξεγνοιασιάς, σκορπώντας ολόγυρα χαρά και κέφι. Όλοι οι κάτοικοι της πόλης παραδίνονται σ' ένα ξεχωριστό Διονυσιακό ξεφάντωμα, με τη συνοδεία των λαϊκών οργάνων που παινάζουν όλα τα παραδοσιακά μουσικά ακούσματα της περιοχής. Πρόκειται για πανάρχαιες συνήθειες, η προέλευση των οποίων χάνεται μέσα στο χρόνο.

Παρά τις δυσκολίες που συνάντησαν σε μια μακροχρόνια διαδρομή, πολλά από τα στοιχεία αυτών των λατρευτικών εκδηλώσεων, που είναι γνωστές από τα ελληνορωμαϊκά χρόνια, κατάφεραν να διατηρηθούν και να φτάσουν μέσω του Βυζαντίου και της Τουρκοκρατίας έως τις μέρες μας.

(Από την ιστοσελίδα του δήμου Καστοριάς)

Χριστουγεννιάτικο έθιμο της Φλώρινας

Στη Φλώρινα, οι κάτοικοι υποδέχονται τη γέννηση του Χριστού ανάβοντας μεγάλες φωτιές στις 12 τα μεσάνυχτα, που συμβολίζουν τη φωτιά που άναψαν οι ποιμένες της Βηθλεέμ για να ζεσταθεί ο νεογέννητος Χριστός. Φωτιές ανάβουν επίσης και το βράδυ της Πρωτοχρονιάς.

Τα παιδιά της κάθε γειτονιάς αρχίζουν τότε να μαζεύουν ξύλα από κέδρο, να τα βάζουν σε ένα ασφαλές μέρος, για να μη τους τα κλέψουν παιδιά από άλλες γειτονιές και ορίζουν ένα φύλακα για κάθε βραδιά.

Αν τα παιδιά καταφέρουν να κλέψουν ξύλα που προορίζονται για τη φωτιά μιας άλλης γειτονιάς στήνουν γλέντι για να πανηγυρίσουν, ενώ ο ντροπιασμένος θεωρείται ο φύλακας που του έκλεψαν τα ξύλα. Παλιότερα ήταν τόσο μεγάλη η ντροπή για εκείνον που άφησε να του κλέψουν τα ξύλα που ούτε στο σχολείο δεν τολμούσε να πάει την άλλη μέρα.

Η σφαγή του γουρουνιού στη Θεσσαλία

Σαν ιεροτελεστία γινόταν σε κάθε οικογένεια η σφαγή του γουρουνιού, το οποίο εξέτρεφαν για το σκοπό αυτό. Το γουρούνι αναλάμβαναν να το σφάξουν οι άντρες του σπιτιού την παραμονή των Χριστουγέννων. Τα μέλη της οικογένειας αντάλλαζαν μεταξύ τους ευχές. Το χοιρινό κρέας αποτελούσε το κύριο φαγητό στο χριστουγεννιάτικο γεύμα, όπως άλλωστε και σήμερα. Επίσης, έφτιαχναν λουκάνικα από το γουρούνι, τα οποία κρεμούσαν μέχρι να στεγνώσουν, ενώ το λίπος του γουρουνιού το αποθήκευαν σε δοχεία και το χρησιμοποιούσαν στη μαγειρική.

(Από την εργασία του δάσκαλου κ. Βασίλη Μπούσιου)

«Χριστούγεννα – Διαθεματική προσέγγιση με τη χρήση υπολογιστή»

Το τάισμα της βρύσης

Στην Κεντρική Ελλάδα οι κοπέλες, τα μεσάνυχτα ή προς τα χαράματα των Χριστουγέννων (αλλού την παραμονή της Πρωτοχρονιάς), πηγαίνουν στην πιο κοντινή βρύση "για να κλέψουν το άκραντο νερό". Το λένε άκραντο, δηλαδή αμίλητο, γιατί δε βγάζουν λέξη σ' όλη τη διαδρομή. Όταν φτάνουν εκεί, την "ταΐζουν", με διάφορες λιχουδιές: βούτυρο, ψωμί, τυρί, σιτάρι ή κλαδί ελιάς και λένε:

"Όπως τρέχει το νερό σ' βρυσούλα μ', έσ' να τρέχ' και το βιο μ".

Έπειτα ρίχνουν στη στάμνα ένα βατόφυλλο και τρία χαλίκια, "κλέβουν νερό" και γυρίζουν στα σπίτια τους πάλι αμίλητες, μέχρι να πιουν όλοι από τ' άκραντο νερό. Με το ίδιο νερό ραντίζουν και τις τέσσερις γωνίες του σπιτιού, ενώ σκορπούν στο σπίτι και τα τρία χαλίκια.

(Από την εργασία του δάσκαλου κ. Βασίλη Μπούσιου)

«Χριστούγεννα – Διαθεματική προσέγγιση με τη χρήση υπολογιστή»

Σπαζοκεφαλιές

- Ένα γατάκι έπεσε σ' ένα πηγάδι βάθους 10 μέτρων. Κάθε μέρα ανέβαινε 3 μέτρα, αλλά το βράδυ γλιστρούσε πίσω 2 μέτρα. Σε πόσες μέρες βγήκε το γατάκι από το πηγάδι;
- Ένας ηλικιωμένος Ινδιάνος περπατά στον δρόμο μαζί με έναν νεαρό Ινδιάνο. Ο Νεαρός Ινδιάνος είναι γιος του ηλικιωμένου Ινδιάνου αλλά ο ηλικιωμένος Ινδιάνος δεν είναι πατέρας του ! Πώς είναι δυνατόν ?
- Ο Κύριος Τάκης άδειαιζε την αποθήκη του. Ανάμεσα σε όλα τα άλλα έβγαλε έξω κι ένα βαρέλι γεμάτο λάδι που ζύγιζε μαζί με το περιεχόμενο του 30 κιλά. Τι πρόσθεσε ο κύριος Τάκης στο βαρέλι και λίγο μετά αυτό είχε πολύ λιγότερο βάρος ;
- Ένας άντρας από την Αθήνα έχει κάνει ως τώρα 43 γάμους με 43 διαφορετικές γυναίκες. Μόνο μια απ αυτές έχει πεθάνει και μόνο 3 απ αυτές έχουν πάρει διαζύγιο. Ο άντρας αυτός εν τούτοις δεν έχει παραβεί κανέναν νόμο. Πως γίνεται ;

<< 8 μέρες. Κάθε μέρα, ανεβαίνει 1 μέτρο. Στις 7 μέρες θα έχει ανέβει 7 μέτρα. Την 8η μέρα θα ανέβει 3 μέτρα και θα πηδήξει έξω από το πηγάδι. >>

<< Ο ηλικιωμένος Ινδιάνος είναι η μητέρα του νεαρού Ινδιάνου. >>

<< Μια τρύπα στο κάτω μέρος του. >>

<< Ο άντρας αυτός είναι ο ιερέας που έκανε τους γάμους. >>

Ήξερες ότι...

- Το πρώτο Χριστουγεννιάτικο δέντρο που στολίστηκε στην Ελλάδα, ήταν αυτό που στολίστηκε στα ανάκτορα του Όθωνα στο Ναύπλιο, το 1833.
- Η τοποθέτηση των κεριών στη διακόσμηση του Χριστουγεννιάτικου δέντρου ξεκίνησε από τον ιδρυτή της Προτεσταντικής θρησκείας, Μαρτίνο Λούθηρο.
- Στη Σπάρτη, το Χριστόψωμο έχει σχήμα σταυρού, ενώ σε όλη την υπόλοιπη Ελλάδα έχει σχήμα στρογγυλό.
- Ο Έντουαρντ Τζόνσον ήταν ο πρώτος που στόλισε το Χριστουγεννιάτικο δέντρο του με ηλεκτρικούς λαμπτήρες, το 1886 στη Νέα Υόρκη.
- Η πρώτη Φάτνη κατασκευάστηκε από τον Άγιο Φραγκίσκο της Ασίζης, το 1224, στο ιταλικό χωριό Greccio.
- Τα δώρα των τριών Μάγων βρίσκονται στην Ιερά Μονή του Αγίου Παύλου, στο Άγιο Όρος, όπου τα μετέφερε εκεί η μητριά του Μωάμεθ του Πορθητή, μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης.
- Τα «Τίμια Δώρα» είναι 28 πλακίδια χρυσού, διαφόρων σχημάτων, μεγέθους 7X5cm και εξήντα περίπου σφαιρίδια λίβανου και σμύρνας μεγέθους ελιάς.

Λίγα αστεία

Ένας τροχονόμος τύφλα στο μεθύσι σταματά ένα μοτοσικλετιστή που είναι τύφλα και αυτός.

- Τροχονόμος: Δεν ξέρεις ότι απαγορεύονται τρία άτομα πάνω σε μηχανή;
- Μοτοσικλετιστής: Καλά και ήταν ανάγκη να με περικυκλώσετε;

Μπαίνει μια ξανθιά σε ένα σουβλατζίδικο:

- Μία πίτα, σας παρακαλώ, λέει στον σουβλατζή.
- Με καλαμάκι; ρωτάει αυτός.
- Α, θα τρελαθώ, μη μου πεις ότι βγήκε και σε χυμό;

- Γιάννη σου δίνω οκτώ καρύδια για να τα μοιράσεις με τον μικρό σου αδερφό. Πόσα θα πάρεις εσύ;

- Εφτά!!!
- Με μεγάλη μου λύπη διαπιστώνω ότι δεν ξέρεις να λογαριάζεις σωστά!!!
- Εγώ ξέρω, ο αδελφός μου όχι...

Sudoku

2	1			4	3
		6	2		
		3	4		
3	4			5	6

Σύλλογος Ελλήνων Γονέων και Κηδεμόνων Hamburg-Harburg

im Feuervogel/Bürgerzentrum Phoenix

Maretstrasse 50 – 21073 Hamburg – Tel. +49-40-701 96 88 – Fax +49-40-769 70 764

Mobil: +49-172-3951262 , +49-176-48269939

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΤΕΥΧΟΣ 1

